



Štev. 5.

V Ljubljani, 1. velikega travna 1905.

Leto VI.

Pomladne pesmi.

Pomladni dan.

Kako si lep, pomladni dan,
ko vse brsti, cvete, prepeva;
kot z biseri si posejan,
blestiš kot krona se kraljeva.

Pomladno solnce iz višav
po zemlji božje žarke lije;
lahkoten veter sred dobrav
budi vesele melodije.

Vse diha čilost in prostost,
veselja žar ves svet obdaja;
veseli zdaj se, o mladost,
ko tvoj veseli praznik vstaja!

Na njivi.

Iz zimskega trdnega spanja
zbudila je njivo pomlad;
pripravil oralo je kmetič —
in hajdi zemljico orat!

Znoj potni stoji mu na čelu,
z rokami plug lahko drži;
po glavi pa misli otožnih
nebroj siromaku drvi.

Vse pusto in prazno na njivi.
O, koliko boš še trpel,
ubogi ti kmetič, da žitni
ti klas bo na njivi zorel!

V višavi oblaki vršijo,
temni se zrcalo neba;
ah, morda poleti nevihta
nad polje tako privihra . . .

Nad njivo škranček prepeva,
brez setve živi veseljak;
v višavo zre kmetič, in s čela
beži mu otožnosti mrak . . .

Rija, raja . . .

Rija, rija, raja,
zapustimo hram!
Zunaj božje solnce
gorko sije nam.

Na poljani mladi
cvetke cvetejo,
deklice si venčke
iz njih pletejo.

Mi pa šopek rožic
vtaknemo za trak,
hej, potem pa v ravno
vrsto in korak.

O, kako lepó je
biti čvrst in mlad,
ko nam v srcu sije
radost in pomlad!

Na našem vrtu.

Sredi našega vrta
breskev cvetoča stoji;
polno drobnih čebelic
vedno po cvetju šumi.

V senci pod hruško prepeva
Anica nam ves dan;
a za njo jo udarja
brat starejši — Boštjan.

Z godbo prijetno čebele
delajo kratek nam čas;
časih pa vmes se oglasi
čmrljev zategnjeni bas.

Čist in prijeten kot slavčkov
Aničin mili je glas;
a premočan — kakor čmrljev —
bratov hreščeči je bas . . .

Starčkova pesem.

Dajte cvetja mi, da zopet
prsi z njim si okrasim
in po tratah razcvetelih
v jasne dalje pohitim.

Cvetja zame ni v poljani,
kjer se zbira mladi svet;
njemu pomlad v srcu cvete —
mojemu odcvel je cvet.

A jaz pojdem v gaj zeleni,
ki mi pesem zašumi
o pomladi, o veselju
in o sreči mladih dni . . .

Borisov.

Naš dedek.

Skozi okno radovedno
kukal je pomladni dan,
a na postelji je ležal
ljubi dedek naš bolan.

Težko ded je odgovoril:
„Krasna je prišla pomlad —
vendar pojdem s tega sveta,
dasi star — a le nerad.

Okrog deda pa smo vnuki
v veli gledali obraz,
dasi vsem je bilo gorko,
hud je stresal deda mraz.

Pred pomladjo so zbežali
mrzla zima, sneg in led,
jaz za zimo pojdem starec,
gledat pojdem drugi svet.“

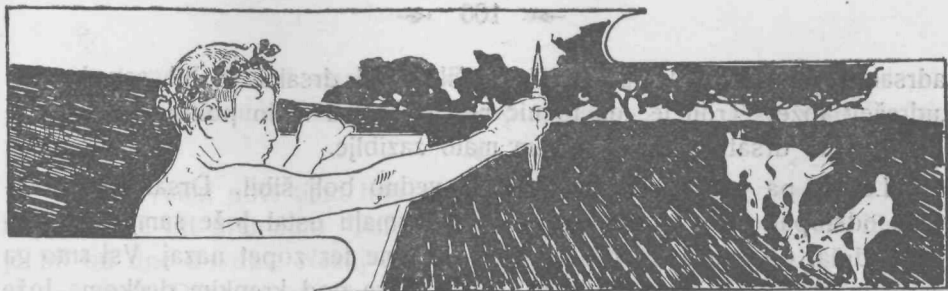
„Na strmini in v dolini
že je skopnel sneg in led,
solnce sije skozi okno,
kmalu boste zdravi, ded.

Ded izmučen je umolknil
in si s čela pot otrl;
nekaj dni pa je pozneje
glavo nagnil in umrl . . .

Pravili nam pripovedke
kakor prejšnje boste dni,
poslušali bomo pridno,
vsi veseli, brez skrbi.“

Žalostno pogrebcev vrsta
spela je čez tiho plan,
a po polju zmagoslavno
hodil je pomladni dan . . .

Branko Brankovič.



Pozimi se je kopal.

Spisal *Kompoljski.*



Andražev Jože ni bil najpridnejši učenec med nami. Držal se je nekako leseno in zaspano, posebno pa še v šoli. Niti govoriti se mu ni ljubilo večkrat. A kadar smo se med dolgo potjo v šolo ali pa domov grede drsali ob cestnih mlakužah, je bil gotovo Andražev Jože poleg. Sneženega moža je on napravil najhitreje in najbolje. Ob južnem vremenu smo večkrat valili v dolinice velikanske snežene kepe. Tista, ki je bil pri nji Andražev, je bila gotovo največja. — Sneg je skopnel po njivah in travnikih; a tiste kepe, ki smo jih navalili, so še dolgo kljubovale gorkejšim solničnim žarkom in kazale mimo gredočim ljudem, kako „pridni“ smo bili šolarji. Za to pridnost smo pa tudi doma dobili večkrat pohvale s palico, ker smo se predolgo pomudili pri tistih ogromnih kepah ter pozabili, da so nam napravili črevlje in obleko starši s težko prislužnim denarjem.

Opoldne nismo hodili domov, ker je bilo predaleč. Ako je bilo mrzlo, smo ostali v šolski sobi ter čakali na popoldanski pouk. Ob lepem vremenu pa smo jo popihali ven pod milo nebo; postajali smo po cestah ali pa smo se kepali za kakšnim voglom, če nas ni kdo nagnal. Kadar pa je držal led, smo šli nekaj minut od šole za griček. Ondi je bila opekarna. Opekarji so izkopali poleti precej velike in globoke jame, da so dobili ilovice za opeko. V tiste jame se je jeseni natekla voda ter je pozimi zmrznila. Tam nas je bilo večkrat po trideset in drsali smo se tako, da smo ondi pustili gotovo svojih podplatov toliko, kolikor na cesti in po mlakužah ob nji.

Nekega zimskega opoldne je sijalo solnce precej toplo. Zunaj je bilo tiho in mirno. Le padajoče kapljice talečega se snega smo čuli, ki so padale s strehe in z drevja na tla. Časih se je otalila precejšnja kepa snega na veji in je zdrsnila na zemljo. Upognjena veja se je rešila nadležnega bremena ter se zopet vzravnila. — Takrat smo stali ravno pred šolo in zaživali vsak svoj košček kruha za kosilce. Hipoma se oglasi Andražev Jože: „Fantje, pojdimo se drsat k opekarni!“

In šli smo skoro vsi; nekateri, da bi se drsali, drugi pa, da bi gledali. Kmalu je bilo za opekarno vse živo. Kakih deset dečkov se je drsalo; drugi se nismo upali, zakaj led ni bil posebno trden. Kadar se je kdo

zadrsl, se je led vselej pošibil in počil. Med drsalci je bil seveda tudi Andražev Jože. Trdil je, da to nič ne de, če led malo poka; saj se je še bolj prijetno drsati, ker se obenem malo zaziblje.

Led je pa vedno bolj pokal in se vedno bolj šibil. Drsalci so polagoma odstopali drug za drugim. Tako je kmalu ostal Jože sam, ki je ponosno drčal od enega do drugega konca jame ter zopet nazaj. Vsi smo ga svarili in strmeč pričakovali, kdaj se led udere pod krepkim dečkom. Jože se je pa drsal naprej ter nam kazal svoje drsalske umetnosti. Med drsanjem je dvignil enkrat eno nogo, enkrat drugo; počepnil je ter zopet vstal. Tudi obrnil se je čisto na drugo stran, ko je drčal po bliskovo po gladkem, a šibkem ledu. Začudeno smo ga gledali; poizkusiti svojih umetnosti pa ni hotel nihče drugi.

Jože je bil ravno sredi ledu, ko je hotel zopet nekaj napraviti. A takrat se mu je pa noga zadela ob nogo, izpodrsnilo se mu je, in telebnil je na led. Led je zahreščal ter se udril. Vsi smo prestrašeni zavpili. Nekoliko dečkov je zdirjalo v vas po pomoč, nekateri so iskali okrog opekarne stvari, da bi ga mogli potegniti ven; drugi smo pa strme gledali Jožeta, ki se je motal sredi ledu in vode. — Jože je bil tudi dober plavač, zato se je obdržal nad vodo. Ako je priplaval do ledu ter se ga je komaj prijel z rokami, da bi se skobacal ven, že se je odkrhnil kos ledu, in Jože je bil zopet ves v vodi. Tako se je led odlamljal kos za kosom. Jožetu so pojemale moči. Vedno bolj je lezel pod vodo in z velikim trudom se je primotal do ledene skorje, ki se mu je pa zopet odlomila. V zadnjem trenutku prineseta dva dečka dolg drog. Vrgli smo en konec Jožetu, ki se je krčevito prijel zanj; mi smo pa vlekli na drugem koncu droga ter srečno potegnili Jožeta na suho.

Obstopili smo ga ter mu pomagali vstati. Izmučen je bil in tako prevzet od strahu, da ni mogel izprva ziniti nobene besedice.

„Kaj pa imate?“ se oglasi za našim hrbtom Juriničev stric. Šel je ravno v prodajalnico in videl, da nas stoji cela gruča ob jami. Menda si je mislil, kaj se je pripetilo, zato je pristopil.

„Andražev se je vdrl,“ pravi eden.

„Vidiš, prikazen otroška; lahko bi utonil, ker ne slušaš niti gospodov učiteljev niti staršev.“

Še ni izgovoril vseh besed, že je vzdignil palico in prav pošteno priplazil Jožetu.

Mi smo se urno razkropili, ker smo se bali, da bi še mi ne dobili kakšne od strica. Stričeva palica je tudi Jožetu pripomogla, da je zopet dobil nekaj svojih moči in — zbežal.

Juriničev stric je odšel godrnjaje in mi počasi za njim v šolo. Tudi v šoli smo slišali marsikako gorko. Jože ni dobil v šoli kazni, ker je bil tako zadosti kaznovan. Vse popoldne je stal pri topli peči ter si sušil obleko. Tudi žal mu je bilo, ker ni slušal, zakaj marsikaka solza je zdrknila po njegovem licu. Prav za veliko silo si je bil posušil obleko, preden

smo šli domov. Takrat smo šli pač hitro in se nam ni ljubilo nikjer drsati. Jože je šel molče med nami. Videlo se mu je, da ga doma tudi že čaka plačilo.

*

Proti Veliki noči tisto leto smo Andraževega Jožeta pokopali. Pri tisti kopeli se je bil prehladil. Tožil je, da ga nekaj tišči v prsih, in bledejši je bil od dne do dne. Nekaj dni je še hodil v šolo; potem je pa legel in ni več vstal. Dasi so ga zdravili, vendar mu ni nič pomagalo. Močan dečko se je bil med kratko boleznijo tako posušil, da ga je bilo skoro sama kost in koža, ko je ležal na mrtvaškem odru.

Sam.

Spisal Andrej Rapè.

I.



„Z Bogom, Ana! Ne jokaj in ne žalosti se! Danes ne grem prvič z doma. Seveda! Pot je daljša kot v navadi, izostanem tudi dlje kot sicer, a mora tako biti. Ne skrbi kakor običajno, ako le malo zabuči vihar okolo hiše. Ladja je trdna; najboljša jadralka je. Tako sem varen na nji kakor na suhem. Ne skrbi tedaj! Z Bogom! Na otroka pazi! — Vladko, priden bodi! Mamu slušaj; v šoli se pridno uči, da čujem samo hvalo o tebi, ko se vrnem!“

Vladkov oče je bil trgovec. Poslavljal se je danes od svojcev. Odri-niti je hotel na daljno pot.

Ločitev je bila pač vsem trem težka. Mati je imela solzne oči. Vladku, ki se mu je sicer vedno skrivala v jamicah na licu cela vojska nagajivih, smehljajočih se škrateljčkov, je ta izginila iz jamic. Ondi v kotičkih pri očeh in na metlastih trepalnicah pa se je tako čudno mokro svetilo, in usta so mu nagajivi škrateljčki raztegnili podkvici podobno. Ko mu je oče podal roko in ga poljubil na čelo, takrat pa so pognali ti nagajivi škra-teljčki cele potoke solzá iz velikih Vladkovih oči in polno globokih vzdihov iz ljubečega srčeca. No, tudi materi so se ulile solze . . .

„Pojdita, pojdita,“ je zamrmral oče ter potegnil z roko preko oči, kjer se je tudi nekaj posvetilo. „Da bi še človeka kmalu spravili v solze! Poj-dita, pojdita!“ In odšel je hitrih korakov.

Za njim je zrla četvorica ljubečih oči, za njim je hrepenelo dvoje lju-bečih, močno utripajočih src.

Izginil jima je izpred oči. Mati in sin sta ostala sama.

II.

Na krovu ladje je stal zamišljen Vladkov oče — sam. Na obrežje je zrl v prerivajočo se množico ljudi.

Koliko prerivanja, vpitja, ihtenja, stiskanja rok! Koliko solznih oči, kakor jih je imel on ob slovesu! Še en gorak pogled v smer, kjer je

ostavil ženo in otroka, še en tih „Z Bogom“ — in zazibala se je ladja. Pred njim so se razprostrle brezdanje vode. Nikjer ni bilo več obrežja! Samo voda, morje, veličastno se gibajoče morje!

Kakor brzokrila ptica beži ladja dalje in dalje; kakor ona naprej, tako beže njegove misli nazaj k ženi, k otroku. Med njima in njim pa je vedno večja razdalja — globoko morje s svojimi skrivnostmi . . .

„Potniki s krova, nevihta bo!“ ta klic je drugi dan predramil našega znanca iz zamišljenosti. Pogledal je na morje . . . Kako valovanje! Tu odpira široko žrelo — mrzli grob, pa se zopet zagrne in pljuske kot gora visoko.

Povsod vpitje, rjojenje viharja, bučanje valov, molitev! Huje je in huje! Komaj so čuti v tem divjem šumu odločni, rezki ukazi kapitanovi.

„K sesalkam!“ zadoni potnikom na uho. Nevihta raste, vije huje in huje. Ladja pleše po grebenastih, razpenjenih valovih kot lupina. Molitev, jok in stok! . . .

„Čolne v vodo!“ se čuje iznova rezek ukaz. Vse skače in se preriva z mrzličnim trepetom. „Umiramo!“

Vladkov oče stoji nem in bled, zroč iz čolna v to divjanje besnega morja. Ladjo gleda, ki se počasi pogreza v široko žrelo razljučenega morja niže in niže.

„Z Bogom!“ šepeče naš znanec. „Ali moram umreti tu — tako sam?!“ Vihar divja dalje . . .

„Z Bogom, ljubi otrok, z Bogom, draga žena! Tam gori se vidimo zopet, to mi je v teh težkih hipih tolažba . . .“

III.

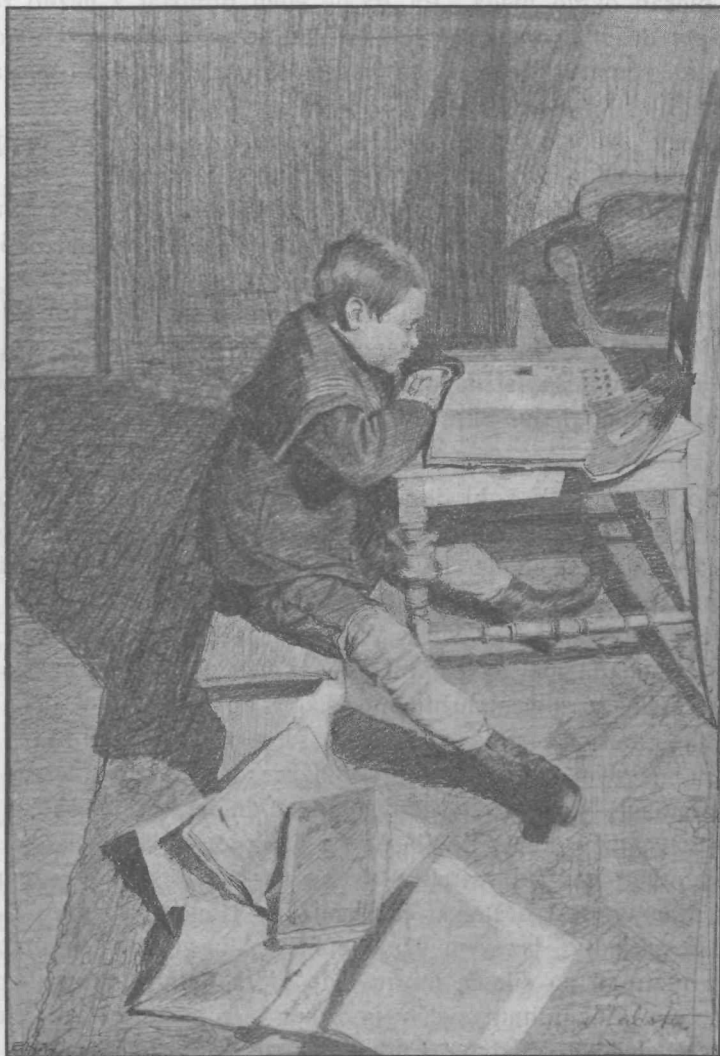
Minevali so tedni, izginjali meseci. Vladku in materi je umiral up, da še kdaj vidita dragega očeta. Časopisi so že bili prinesli žalostno vest, da se je ona ladja, na kateri je bil tudi Vladkov oče, potopila. Moštvo in potniki so se sicer rešili v čolne, a o njih ni duha ne sluha. „Najbrž so se tudi v čolnih vsi ponesrečili.“ To je bil konec v vseh časopisih. Nič upa ni ostalo našima zncancema . . .

Očeta izgubiti, očeta, ki nas je ljubil, ki je skrbel za nas ponoči in podnevi, ki nas je branil v vseh nezgodah življenja — to je hudo.

Materine oči so bile malokdaj suhe. Po ure in ure je strmela predse, gledala v svojega ljubega otroka, a zalile so jo vedno solze ob pogledu nanj, zakaj kakor se je zazrla v njegovo prej tako sveže, vedno veselo lice, ki je bilo sedaj tako otožnohpeneče, pa jo je neka zla roka zgrabila v grlu, v srcu ji je postalo tako neizrazno hudo, da si ni mogla kaj, da ne bi jokala. Utripala je takrat z vekami, hoteč zatreti solze in potisniti jih nazaj, globoko dol v srce, da bi vsaj sama trpela to silno bol in je ne kazala otroku, ki je takoj zajokal, kadar je ugledal solzno njeno oko. Pa pomagati si ni mogel. Objemala je svojega otroka in jokala, in jokal je Vladko.

„Ata, pridi nazaj, da mi mamica žalosti ne umrje, da me ne umori hrepenenje po tebi,“ tako je nedolžno klical v takih trenutkih Vladko. In solze so lile materi še bolj, njemu pa tudi.

Pa so prišli dolgi, pusti večeri, in sedela sta Vladko in mati pri mizi. Pa je zapihala burja okolo oken, in zgenila se je mati, in plašno je pogledal Vladko. In zašepetala je mati: „Vihar, vihar, zakaj si vzel in pogubil očeta otroku in ženi moža?! In sedaj se nama še rogaš, divjaje okolo hiše! Sedaj tožeč, sedaj vihrajoč s šibami pripoveduješ čudne, strašne dogodke.“ — Premagala je večkrat z nadčloveško močjo svojo silno boleš,



zatrla solze, spravila sina v postelj ter sama legla k počitku, da pozabi, pozabi . . . Pozabi? Da! Toda večkrat jo je ponesel sen v čudne kraje. Morje je divjalo in se penilo okolo nje. Vihar je rjul in potapljal ladjo, na kateri je bil oče Vladkov. Klice njegove je čula: „Z Bogom, z Bogom!“ Kaj čuda, da ji je to duševno trpljenje izsesavalo tudi telesne moči! Z grozo je mislila na čas, ko bi morala še ona ostaviti edino dete samo, oh, tako samo na svetu . . .

IV.

Počitnice so bile. Vladko je bil v šoli dobil znano „Pripovedko o vetru“ v šolarski knjižnici. Sam je bil danes doma. Mati je odšla iz hiše po opravkih. Zamišljen je sedel h knjigi in bral. Zatopil se je bil v čitanje tako, da je pozabil na vse okolo sebe. Tam daleč, v čudno lepi deželi je bil s svojimi mislimi, tam, kjer ima veter svoj grad. Nagajivi škrateljčki so pričeli plesati okolo njega. Pa ga je eden pobožal z nežno ročico po očeh in zopet drugi. Neznansko prijetno mu je bilo. V obraz je pordel, oči so jele gledati sanjavo. Veke so se počasi zaprle. Škrateljčki so ga odvedli v deželo sanj.

V velikem, svetlem gradu je. Pod gradom se širi silno morje. Pred veličastvom njegovim pripogibljejo ljudje kolena. Vladko gleda to silno morje. Pa čimdalje gleda, tem večje, tem silnejše je morje. Srcece mu trepeče. V brezdanje globočine pohiti njegov duh ter objema morja brezkončne meje. Sinjo plan morja gleda, ki se spaja na obzorju z nebom v dolg, neminljiv objem. Ladje zagleda na morju, ki hite dalje po valovih, pozlačenih od jutranje zarje, dalje po neizmernem hrbtu morja. Pa nastane noč. Tiha in zvezdnata visi nad skrivnostnim morjem ter sanja. Vladku se topi srce ob tem pogledu. Škrateljčki ga božajo mehko, mehko . . .

* *

Izginilo je morje. V sobi doma je Vladko sam, sam . . . Očeta nima, mame ni. Težka boleost mu sede v srce, boleost, ki kljuje kot kragulj! Pa potrka nekdo na okno. Veter je, veter na svojih velikih krilih, ki plove z njimi kot ptič povsod; odnaša vse vesti, vsak klic obupa in ga z divjo hitrostjo nese dalje. — „Kaj delaš, Vladko?“ ječi žalostno veter. „Bil sem zraven, daleč tam na morju sem bil. O, jaz vse vidim, vse vem! Ponosna ladja se je zibala po silnem hrbtu morja. Na nji je stal tvoj oče. A morje je skrivnostno, morje je strašno. Zvezalo se je z mano. Hi-hi-hi! . . . In zagugal sem njegove valove in odprl njih brezdna. Pa je plesala ladja po njih, prej ponosna, sedaj kot orehova lupina. In igrala sva se z njo, jaz in morje, moj zavetnik. Čuješ li, Vladko?! Tako-le so klicali ljudje na ladji: „Na pomoč, umiramo!“ In strele sem čul na ladji, ki so naznanjali silo. In čul sem glas tvojega očeta, ki je klical: „Z Bogom, Vladko, z Bogom!“ Hahahaha! . . . Vladko, jaz vem vse, vidim vse! In grozen sem in šaljiv sem. Eno mi je: raztrgati na silnem morju ladji jadra, odnesti na suhem klobuk kakemu gizdalničku, upihniti svečo in zanetiti iz majhne iskre silen požar. Čuješ li moje glasove, Vladko? Čudni so, kaj ne, različni so, ker je v njih toliko izpremen! . . . Jaz vidim vse! In videl sem čoln, in v njem je bil tvoj oče. Vladko, oče ni umrl, ni ga požrl mrzli grob, rešil se je, vrne se . . .“

Vrata se odpro. Škrateljčki odbeže od Vladka. Zbudi se. Pred njim pa stoji srečna mati z očetom, ki se je vrnil.

„V moje naročje, ljubi sinček!“ kliče srečni oče.

„Poslej nočeva biti z mamó več sama“, radostno vzklika Vladko v očetovem naročju.





Kako sem potoval v Rusijo.

Napisal *Ferd. L. Tuma.*

(Dalje.)

IV.



everjetno hitro je prevozilo spuščalo globočino šestdesetih metrov. V dveh sekundah smo bili torej 60 metrov pod zemljo.

„Če bi se utrgale vrvi?“ sem pripomnil, ko smo že izstopili.

„Nič bi se ne zgodilo, vidite!“ je dejal nadzornik in mi pokazal na spuščalu pripravo, ki se zapiči takoj v steno, če odneha ali pa se pretrga le ena izmed obeh vrvi.

Stopali smo po svetu, ki ga še nisem videl dozdej. Obdajal nas je visok, sezidan obok. Naša luč je razsvetljevala le prostor okrog nas, drugje pa je bila globoka tema. „Na mestu izdihnemo,“ sem si mislil, „če se podre zidovje nad nami.“

Prehodili smo že več kakor kilometer v dolžino, ko srečamo prve rudarje. Kmalu za tem zaslišimo klic: „Pazite! Pozor!“ Stopili smo ob zid. Pol minute, in zrak in tla pod nogami se stresejo: razstrelili so skalo, ki je ovirala delavce pri kopanju stranskega rova.

Potem smo šli naprej in videli, kako zidajo obok v rovu. Če namreč niso obzidani stropi in stene, je tak rov nevaren človeškemu življenju, ker se zemlja vedno udara in razsipava. Lahko bi se prigodilo, da se udere strop v tistem hipu, ko smo mi pod njim. Zato ga pa obdado toliko časa z lesenimi oporami, dokler niso gotovi zidarji s svojim delom.

Čim globlje smo prišli, tem večja je bila vročina. Znano je, da raste temperatura (gorkota) na vsakih 33 m v globino za eno stopinjo topline. Če imamo mi na zemlji 0°, t. j. temperaturo, pri kateri zmrzne voda, bi ravno ista zavrela, če bi jo postavili 3 $\frac{1}{3}$ km pod zemljo.

V tej globočini, kakor smo bili mi, bi imeli torej 2°—3° več topline, kakor je je bilo na vrhu. In zato se mi je čudno zdelo, kako to, da je postala vročina polagoma kar neznosna. Šele nadzornik nam je razložil, da se bližamo tistemu kraju, kjer gori premogova žila.

Delavcev je bilo videti zdaj vse polno. V rokah so imeli dolge kopače, drugi zopet so odvažali premog v majhnih vozovih, ki jih imenujejo

p.se. Nadzornik nas je odvedel za hip v stranski rov, kjer je gorel premog. Delavci, ki so kopali v tej bližini, so oblečeni le v platnene hlače in so vsi premočeni potnih srag kakor da bi prišli stoprav iz vode. Vročina je tako grozovita, da se morajo menjavati premogokopniki na vsakih pet minut. In na takih krajih delajo noč in dan!

Le oddaleč smo videli žareti premog.

Ko pridemo zopet v prejšnji rov nazaj, se mi je zdelo, kakor da sem prišel v ledenico. Tako vročino smo imeli prej.

Okrog nas je bilo zopet mirneje. Nič več nismo videli delavcev, ki bi zamahovali s svojim jeklenim orodjem v zemljo; njihovi udarci so odmevali le še oddaleč. Na pot so nam hodili le tisti delavci, ki so polnili vozove majhne podzemeljske železnice, ki je ne goni tu par ali elektrika, ampak jo vlečejo konji. Te živali so teme že tako privajene, da bi kar norele, če bi jih prepeljali na vrh zemlje. Tako bi jim bliščala dnevna luč. Globoko pod zemljo imajo svojo hrano, svojo vodo in svoj hlev. Tu vlečejo dan za dnevom vozove po ozkem tiru, poleti in v zimi. Kaj vedo oni, kdaj zeleni zunaj vrba ali pa pokrivajo planjavo plasti snega! Njih usoda jim je odločila vedno bivanja pod zemljo, kjer je toplota vedno ista. Naša temperatura na zemlji, in naj se izpreminja kakor se hoče, nima na 25 m v globino nobenega vpliva več. Živali, ki se morda nahajajo toliko metrov pod nami, imajo leto in dan isto toploto.

Nadzornik nam je pokazal kos premoga, ki smo videli še prav natančno na njem vso lesno sestavino. Kar je danes premog, je bilo nekdaj vse velikansko drevje. Od tedaj je že dolgo. V istem času je bil n. pr. praprot še tako mogočno drevo, da bi trije možje ne objeli njegovega debla. Ali nekdanje drevje je v teku tisoč in več let okamenelo ter se izpremenilo v premog.

Sedem k drugim na voz, ki je bil za nas že pripravljen. Imel je udobne sedeže z blazinami. Konj nas je vlekel več kilometrov naprej po rovu. Potem smo šli zopet nekaj minut peš in bili smo pri izhodu, kjer nas je že čakal voznik Janoš.

V teh jamah je bilo res čudno življenje! Nikdar ne slišiš tu nobenega petja ali pa žvižganja, nihče se ne razgovarja, vse je mirno in nemo, kakor da bi se vsi zavedali velike nevarnosti, ki jim preti z vsakim trenutkom. To tihoto moti le kopanje delavcev in pa rožljanje verig, s katerimi so speti posamezni vozovi. Rudarji se ne pozdravljajo med seboj drugače kakor samo: „Na srečo!“ To je vse njihovo govorjenje pod zemljo . . .

Peljali smo se v kopališče, ker smo bili pokriti z drobnim črnim prahom. Kako prijetno je dela sveža voda meni in prijatelju. (Dalje.)



Zdaj sem tiho!

Spisal V. S.



sestrico imam, in sicer jako ljubeznivo, tri leta staro sestrico, ki nima miru, razen če spi. Vedno je za petami zdaj enemu, zdaj drugemu; vse hoče videti in vse vedeti. Vpraša vedno toliko, da ji vsi skupaj komaj odgovarjamo.

Posebno rada se pa igra, a ne sama, temveč v družbi. Skriva se najrajša. Stisne se v kakšen kotiček, zleze pod mizo, pod postelj, a tudi pod odejo na postelji smukne, da bi je časih skoraj ne mogli najti. Tega se menda tudi sama boji, zato pa vedno kliče: „Tukaj sem, tukaj sem!“

Naša ljuba mamica, ki navadno šiva v naši sobici, se je nekaj časa smejala, potem pa je sestrico poučila, da mora biti tiho, kadar se skriva. Ta jo je umno in pazljivo poslušala ter ji končno tudi obljubila, da bo tako storila. Nato jo skriva mamica v omaro. A komaj je začel bratec iskati sestrico po raznih kotih, zakliče sestra v omari: „Mama, zdaj sem tiho!“



† Vladika Josip Juraj Strossmayer.

Napisal Lad. Ogorek.



ne 8. preteklega meseca je umrl v Djakovu v Slavoniji največji Jugoslovan in najplemenitejši cerkveni dostojanstvenik, škof doktor Josip Juraj Strossmayer, v 91. letu svoje dobe. Ob njegovi gomili ne žalujejo samo naši bratje Hrvati, ki jim je pokojni Strossmayer storil toliko neprecenljivih dobrot, nego ob njegovi smrti je prevzet globoke žalosti ves slovanski svet, saj je ljubil ta plemeniti mož vse Slovane z enako ljubeznijo kot svoje brate.

„Zvonček“ je že seznanil z delovanjem in življenjem tega moža-vzornika svoje bralce v I. svojem letniku, ko je obhajal Strossmayer petdesetletnico svojega škofovanja.*)

Strossmayer je bil sin preproste meščanske rodovine v Oseku. A z vztrajnostjo, neumornim delom, z učenostjo in globokim umom se je dvignil na visoko mesto odličnega cerkvenega dostojanstvenika. Ko je bil star

*) Glej „Zvonček“, I. letnik (1900), str. 177!

34 let, je bil že imenovan za škofa v Djakovu. In od teh svojih moških let pa do sive svoje starosti je sipal po vsi svoji domovini toliko obilico dobrot, da ostanejo vekomaj nepozabljene. Z njimi si je zgradil sam veličasten spomenik, ki bo pričal še poznim rodovom, kako velika je bila njegova ljubezen do domovine.

Njegova zasluga je, da imajo v Zagrebu vseučilišče, dragoceno zbirko umetniških slik in akademijo znanosti in umetnosti. Za vse te in enake ustanove je daroval Strossmayer iz svojega nad dva milijona kron. V Djakovu je sezidal prekrasno cerkev, ki je med najlepšimi v Evropi. Za to umetniško zgradbo je dal svojega denarja 2,400.000 kron. In v to cerkev so položili Strossmayerja k zadnjemu, večnemu počitku . . .

Pogrebnege izpreveda njegovega se je udeležilo na tisoče in tisoče ljudstva. Prišli so zastopniki društev in ustanov iz vsega slovanskega sveta, da izkažejo poslednjo čast velikanu po duhu in srcu.

Vsemu Strossmayerjevemu delovanju je služilo geslo: „Vse za vero in domovino!“ In res je vse žive dni zvesto in nesebično služil veri in domovini, ki sta imeli v njem krepkega podpornika in ljubečega pospeševalca.

Na dan smrti je dovršil Strossmayer 90 let in 62 dni življenja, takrat je minilo 67 let in 50 dni, kar je bil posvečen za duhovnika, in 54 let in 212 dni, odkar je bil škof.

Strossmayerju, ki je ljubil tudi Slovence kot svoje drage in mile brate, ostani v srcih slovenske mladine nevenljiv spomin! Slava njegovega imena prehajaj od rodu do rodu!



Sivi lasje.

Spisal E. Gangl.



Materi se je mudilo z doma. Imela je edinega otroka, dveletno hčerko. „Hčerko pustim doma!“ si misli mati, „okna so zaprta, vrata zaklenem, in prav nič se ji ne more pripetiti. No, pa saj se tudi precej vrnem.“

Deklica je bila v drugi sobi. Mati odide, ne da bi rekla otroku, da gre z doma. Vsaj siten ne bo! Mati odide in zaklene vrata za seboj. Hitro zbeži po stopnicah v prodajalnico onkraj ulice, da kupi, česar ji je treba, in da takoj zopet

steče domov.

Ko stopi mati iz prodajalnice, se ozre na okna svojega stanovanja. Sapa ji zastane, noge ji klecnejo v kolenih. Kakor da jo udari silna roka po glavi, se ji stemni pred očmi, da omahne ob zid.

Eno okno njenega stanovanja je bilo odprto, na oknu pa je sedel njen otrok, njena edinka.

Ako jo pokliče, iztegne ročice k nji ali se prestraši, da pade z drugega nadstropja na ulico in se ubije. Ako zbeži naglo v stanovanje, se otrok zopet prestraši, pade in se ubije.

Malone brezzavestna se priplazi mati na drugo stran ulice in tava ob zidu do hiše, kjer je stanovala. Vsa je bila sključena in trudna, kakor da jo tišči k tlom silna peza.

Rada bi zdirjala po stopnicah navzgor. A noge so ji bile težke, kakor da ji teče po žilah svinec. Z obema rokama se je oprijemala za držaj; počivati je morala na vsaki stopnici.

In ko odpre stanovanje in ne zagleda hčerke — kaj potem? Ali je ni ubila takorekoč sama, ko jo je pustila brez nadzorstva in ni niti pogledala prej, ali so res vsa okna zaprta?

Tresla se je kakor bi bila mrzlična, ko je vtikala ključ v ključalnico. Hotela je odpreti vrata brez vsakega hrupa, a roka se ji je tresla, da je udarjalo železo ob železo. Čula je, kako glasno odmeva ropot po mirnem in tihem stanovanju. Mater oblije mrzel znoj, solze ji zalijejo oči, zgrudi se na kolena.

Tedaj začuje drobne, nagle korake, tožeč, sladak, neskončno lep glas ji priplava na uho: „Mama, mama!“ Vedno bliže, vedno bliže, prav tik vrat.

Osrečena plane mati kvišku, odklene vrata. V naročje se ji privije objokana deklica. Gleda jo z velikimi, začudenimi očmi, zakaj njena zlata mamica je imela sedaj — popolnoma sive lase.



❖ Za mehurčkom ❖

Budnica.

Spisal Ivo Trošt.



Jernej Piščalka in Tone Grgon sta bila še edina ostanka nekdanje slavne vaške godbe v Branici. Jako se jima je zdehalo po boljših časih, ko zlasti predpustom ni manjkalo godcem ne pečenke ne pijače. Sedanji časi so zares piškavi.

Zato sta z veseljem, ki se ne da popisati, pozdravila nekoliko mlajšega Sardinčka, čigar harmonika jima je nadomeščala, ko je došel od vojakov, vse one tovariše, kolikor jih je v dolgih letih pobrala smrt in — Amerika. Piščalka jo je ubiral na klarinet: fidli, fidli, a Grgon je pihal v bombardon: ha-ha, ha-ha-ha, in Sardinček je raztezal harmoniko, da je donelo črez hrib in plan: m-ha, mha-ha! To vam je bila godba, da nič boljšega v Branici. Sicer so trdili tudi nekateri Braničani, ki so slišali mimo slavne braniške še kako drugo godbo na božjem svetu, da poje Piščalkin klarinet s harmoniko nekoliko previsoko, a bombardon pa v primeru z ostalima štrmentoma previsoko in prenizko. Toda kaj hočemo, ko ima vsaka dobra stvar na svetu nasprotnike, pa jih ima tudi braniška godba.

In boljše ni bilo v treh farah, pa naj si prebere kdo!

Ves predpust so imeli polne roke in polna usta opravila na svatbah in gostilnicah, a med letom povsod, kjer se je vršil kak semenj ali shod in pa pred godovi braniških dostojanstvenikov, ki jih pa slavni godbi na nesrečo ni bilo preveč. Za plačilo so bili še primeroma skromni. Zato se ljudje niso bali njih postrežbe.

In prav zaradi podoknice je bila braniška banda nekoč v resni zadregi, ki je pa nastala tako-le: Braničanom je tedaj županil na hudo jezo vseh malobrojnih nasprotnikov oče Rovan. Kmalu po rojstvu, ko še niso vedeli, seveda, kake usodne posledice bo imel ta ukrep za domačo godbo, so mu dali krstno ime sv. apostolov Filipa in Jakoba. Filip Rovan je bil prvi med tistimi odličnjaki, ki so imeli v predvečer svojega godu priložnost, poslušati soglasnost ali nesoglasnost domače godbe pod oknom.

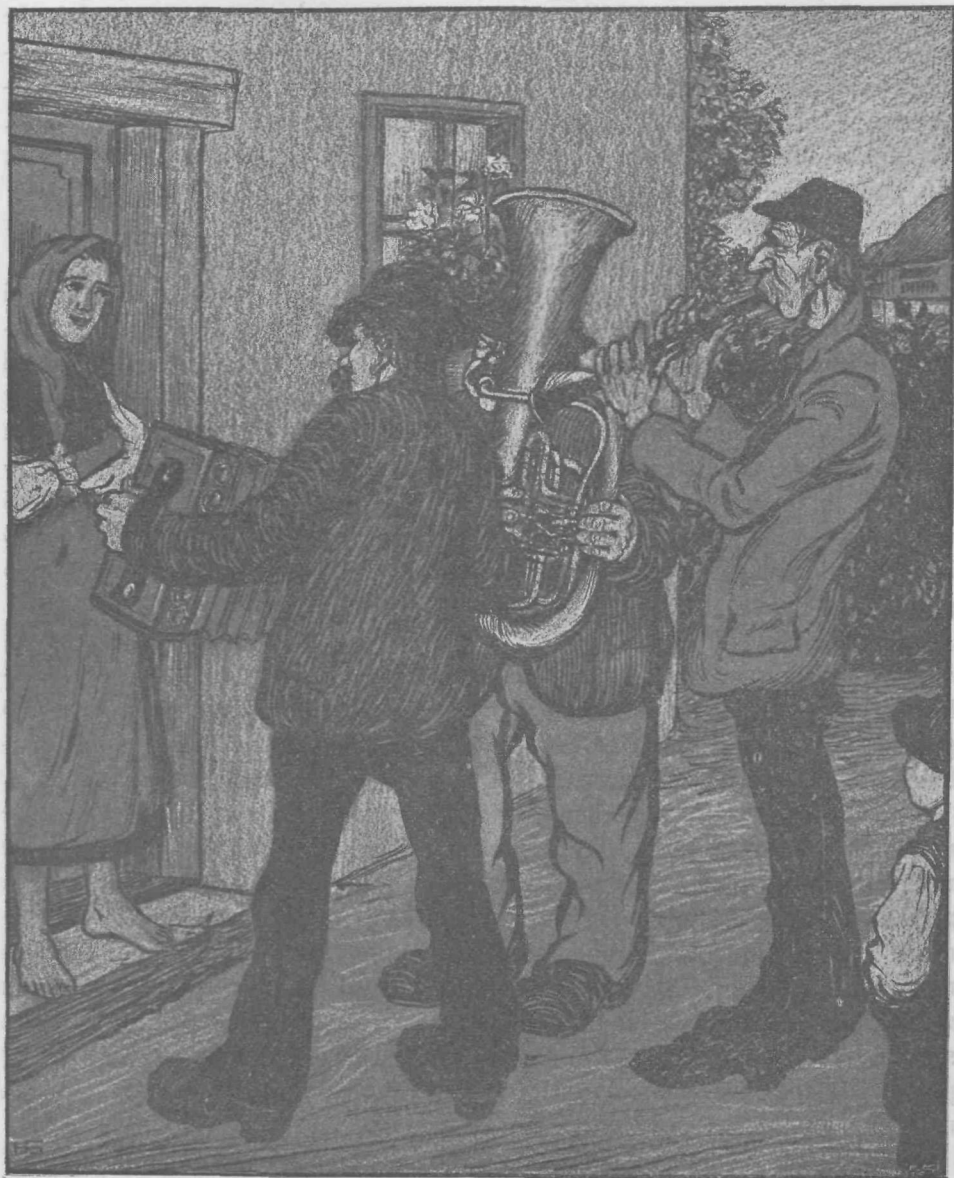
Zgodilo pa se je tisto leto, da je v Branici poučeval mlade in prihodnje občane kakor tudi bodoče zveste državljane učitelj Filip K. Mož je bil v vasi vobče spoštovan, a kot očeta župana soimenjak še posebe, zlasti pri Rovanovih.

In zopet se je zgodilo, da je bil gospod učitelj tisti večer povabljen k županu, kjer so mu celo čestitali za god domači otroci in na čelu tudi Lenčkov Štefan, ki tega večera ne pozabi do sodnega dne, pa tudi Rovanov Lojze ga ne pozabi. Z godbo je bil župan že prej ukrenil tako, da se prva čast spodobi prijatelju učitelju, potem pa — kaj sledi temu — so vedeli godci predobro. V mislih sta se jim ponujala kar dva zaslužka. Kdo bi še tožil o piškavih časih?

Toda po ponesrečeni čestitki — kar povem drugič — je pri Rovanu kmalu minil smeh, zakaj šolska postrežnica je prihitela povedat, da se pred

šolo pripravlja polnoštevilo zbrana vaška godba, ki zapiha vsak trenutek podoknico.

Župan se nasmehne, češ, to je moje maslo; učitelj se pa zahvali in odide domov.



To je bilo veselo pred šolo! Od juga je pihal gorak zrak in dišal po cvetju, po pomladi. Ali ni bil to večer pred prvim majnikom, ko se raduje vsako srce krasot v prebujeni pomladi? Nebo, posuto z nešteto zvezdicami, se je tudi smehljalo srečnim zemljanom. Pred šolo je bila zbrana mladina najmanj iz pol vasi, odraslih in otrok seveda tudi ni bilo treba

klicati ali celo iskati. Ob zvokih domače godbe so slutili vsi, da se bliža nekaj posebno veselega in radostnega — krasni majnik in s prvim dnem tega meseca mile šmarnice. A vsemu temu načeluje god domačega učitelja, ki mu nocoj na čast igra godba vesele poskočnice.

Šele pozno v noč so se godci oddahnili in odzvali vabilu, da so stopili v vežo po nekaj krepčila. A Sardinčkova harmonika se je oglašala še pozneje v veži v znamenje, da se godcem ne godi preslabo. Zares so popolnoma pozabili v krasni noči, da jih čaka pravzaprav nocoj še ena podoknica — očetu županu. Sedaj je pa za to že prepozno. Odtod zadrega. Kaj jim je ukreniti? Županov god je samo enkrat na leto in podoknica se mu gode tudi samo enkrat. A zaslužek? — Pomagaj si, glavica bistra?

*

Tone Grgon je bil zvita buča, in požirek pijače se mu ni uprl ni pozno zvečer ni rano v jutro. Njega je najprej zaskrbelo, kaj bo z izgubljenim, s pozabljenim podoknico. „Imam jo, pa jo imam,“ je vzklikal žalosti zevajočima prijateljema, odhajaje proti domu po cesti, ki jim nocoj nikjer ni bila dovolj široko umerjena. Toda tovariša sta že imela tudi za ušesom vsak svojo ali pa nista hotela zaostati za Grgonom; zato sta trdila, da jo imata in jo imata. Le iztežka bi se dognalo, če nista morda res lagala tisti večer. Grgona sta namreč oba in še prav lepo prosila, naj razodene, kakšno ima on. Potem je pa le povedal: „I, kaj? Budnico bomo peli, če nismo podoknice, pa bo.“

To je obveljalo.

Zjutraj zarano so se že odkašljevali pred Rovanovo hišo — odkašljevali in odkašljali ter zatrobili in zagodli veličastno budnico v proslavo godu očeta župana Filipa Rovana. Tedaj je pa mož še mirno sanjal najlepše sanje o sinočnem večeru.

Banda je delovala marljivo, da boljše sploh ni mogla. Piščalka se je napejal, da je bil samo za komolec višji nego vsak dan; Grgon se je upiral v svoj štrment, da bi človek mislil: sedaj pa sedaj se morata oba prekopicniti; Sardinčkovo harmoniko je vsakdo resno obsodil, da mora in mora ohropeti prvi dan majnika pred županovo hišo. Pa da bi taka godba ne priklicala koga iz spanja? Ko bi bil tudi v Abrahamovem naročju ali pa v grobu pokopan! Celó županova dekla Cila, ki ni rada gledala jutranjega solnca, ko ji je pobožalo lice na beli postelji, je vstala in tekla na prag pojasnit, menda nekoliko še od sinoči trčenim godcem, da se tudi prvega maja ne igra zjutraj podoknic.

„Ne tebi, ne, gospodu županu smo se osmelili napraviti budnico,“ pojasnuje v skrbeh Piščalka, meneč po stari prazni veri: „Zjutraj srečaj najprej žensko, ves dan nesreča.“

„A kje ste bili sinoči?“ se oglasi za deklo na pragu sam župan — oče Rovan. V svesti si sinočne modrosti, odgovori Grgon:

„I kje, gospod župan, saj veste, kdo nas je najel in kam poslal?“

„Pa bi bili sinoči prišli še sem. Kaj, da ste pozabili?“

„Nič pozabili, hm-ghm!“ se odkašlja Piščalka, ki ni vedel, kako samosvestno je trdil sinoči, da jo ima tudi on, namreč iz trte izvito rečenco, ki bo premagala gotovo, pa ni nič, ker je tudi ni vedel. Zato mu pomaga Sardinček:

„Oprostite, mi smo se ravnali po pregovoru: Kar danes lahko storiš, ne odlašaj na jutri.“

„Pa vendar niste storili, kar bi lahko.“

„Ne, gospod župan, brez zamere, mi smo se držali pregovora s tega konca: Odlagaj na jutri, kar danes lahko ne storiš.“

„A, ha-ha-ha! Že vidim, da ste kosi — za petje in godbo, a drugače tudi lisjaki, ki vam ne uide nobena kost. Le za menoj v hišo!“

Sardinček je veselo mlasknil z jezikom, češ: „Jaz sem vaju rešil, pa je“. Toda Piščalka ga dregne pod rebra: „Jaz bi bil prav tako povedal, še bolje.“

„Pa prihrani za drugo leto.“

Veselo grohotaje so sedli k zajtrku.



Zeleni Jurij.

Spisal F. G. Hrastničan.



so dolgo zimo je sedela Magdičeva babica na zapečku in prebirala debele jagode svojega velikega rožnega venca. Popoldne so se zbirali okolo peči radovedni otroci iz vasi, ki vedno radi poslušajo kaj lepega, posebno pa iz starih časov; in babica jim je pripovedovala mnogo, mnogo lepih reči . . . Sosedov Martinek jo je nekoč vprašal, zakaj ima na svojem molku tako velike jagode in kje je dobila ta rožni venec. Pa ga je pogladila babica po glavi, Martinka, in mu odgovorila: „Aj, Martinek, bodi vesel, da ti še ni treba moliti s takim rožnim vencem! Velike so jagode na njem, res, prav velike, a zame ravno dosti velike. Izgubila sem že skoraj popolnoma vid, in zato morajo biti jagode velike in debele . . .“ Martinek je malo pomolčal, potem pa je jel izpraševati babico še druge stvari, in ona mu je govorila in pripovedovala . . . Drugi otroci so molčali in poslušali pazno in mirno . . .

Aj, pa je skopnel snežec, in solnce je dobivalo nove moči. Babica je bila še vedno na zapečku, in otroci so jo še vedno poslušali. Nekega popoldneva jo vpraša Martinek, kdaj ostavi svoj sedež, češ, saj je že tako lepo zunaj! Babica pa se je nasmejala, a ta smeh je bil žalosten . . .

Otroci so se spogledali in vedeli niso, kaj pomeni ta pikri nasmeh. Martinek je bil žalosten bolj kot drugi, a tudi on ni vedel zakaj . . . Nekaj mu je leglo na srce, nekaj tihega in neznanega . . .

Babica je pogledala otroke, ki so bili žalostni, in se je nasmejala . . . In ta smeh je bil zopet piker in žalosten bolj kot prej . . .

„Ah otroci,“ je dejala, „kaj vam je danes, da ste tako žalostni?“

„Babica,“ je odgovoril Martinek, „ljuba babica, zakaj ste se nasmejali tako žalostno?“

„Ej, otroci,“ je rekla babica, „nikar se ne menite za moj smeh! Stari ljudje se pač smejejo drugače kot mladi!“

S tem so bili potolaženi. In zopet je govorila babica in pripovedovala lepe stvari. „Otroci ljubi,“ je govorila, „pomlad bo kmalu tu, in te se morate veseliti! Le glejte! Mladi ste, otroci, in mladost je enaka pomladi. Tudi ona je lepa in mlada kakor otroci, in zato vam prinese toliko lepega, zato se veseli tudi ona, če vidi, da se veselíte vi . . . In ko vidimo stari ljudje, kako se vesele otroci pomladi in kako se igrajo, tedaj pogledamo malo nazaj v mladostna leta in se smejemo žalostno . . . In kako bi ta smeh ne bil žalosten? V duhu vidimo srečne dneve mladosti, ki se nikdar več ne povrnejo, in tedaj se nasmejemo . . . Otroci, lepa je pomlad mladini . . . a — no, lepa je tudi starost . . . Saj v pomladi vidi človek, da je že blizu večnosti, da pride kmalu — večna pomlad . . .“

Tiho je bilo v sobi, popolnoma tiho.

Zlato solnce je posijalo v sobico, in babica ga je pozdravila: „Ah, to zlato solnčece . . .“ Iztegnila je roke in te so se ji tresle. Objeti je hotela solnčece, a ga ni mogla . . .

Molk je vladal v sobici.

Tu začujejo s ceste glasno vpitje in veselo vriskanje otrok. Peli so in rajali, in ta vik in krik so slišali v sobico, kjer so bili zbrani ob babici. Nekdo je piskal na klarinet na vso moč, in cvililo je in vriskalo, da je trgalo ušesa . . .

Otroci so zleteli k oknu, in babica je gledala za njimi.

„Ah, babica, babica!“ je vpil Martinek na ves glas ter letel proti vratom, „zeleni Jurij, zeleni Jurij!“ Z glasnim krikom in vikom so zbežali vsi za njim.

Babica se je vzravnila na svojem sedežu. „Zeleni Jurij? Ah, toraj tako blizu je že moja ura!“ — V tem se odpro vrata, in mati vstopi v sobo. „Ah, mama,“ je dejala babici „ali nečete malo k oknu? Zeleni Jurij je zunaj, pridite, mati, in pogledajte!“ —

Z velikim truščem so se odprla vrata, in naši znanci so privreli v sobo in vpili na ves glas: „Zeleni Jurij, mama, babica, zeleni Jurij, pogledaj ga, pogledaj!“

Pred peč je priskakal možiček, plesal okolo matere in vpil na ves glas:

„Pomlad je prišla, ljuba mati,
oj, pomlad lepa in zelena . . .“

In skakal je in plesal okolo matere in vpil venomer;

„Pomlad je prišla, ljuba mati . . .“

Martinek je gledal in se smejal. Tudi ostali otroci so se smejali, le babica gori na zapečku je gledala žalostno, žalostno in se zamislila . . .

„Zeleni Jurij“ je še vedno skakljal okolo otrok in okrog matere ter pel vedno eno in isto. — Da ste ga videli! Ovit je bil popolnoma s pomladnim cvetjem in zelenjem. Na glavi je imel velik venec iz samih telohov, okolo vratu mu je visela dolga, rumena verižica, a ne iz zlata, nego iz samih trobentic. Prsi je imel ovite s smrečjem in drugim zelenjem. Eno hlačnico je imel rumeno, drugo pa zeleno . . .

In tako napravljen je plesal in pel iz ene vasi v drugo, seveda le za dobro plačilo . . . In veste li, kaj pomeni ta „zeleni Jurij?“ Nič drugega kot prihod zelene pomladi! Zato se tudi okraši in ovije v zelenje in cvetje ter hodi tak od hiše do hiše, veselo prepevaje in želeč ljudem veselo pomlad:

„Še mnogo takih daj vam Bog
učakati pomladi . . .“

In veselo je skakal in bil z nogami ob tla, da se je treslo vse pohištvo . . .

Babica se je smehljala, in ko je pomolil „Zeleni Jurij“ svoj širokokrajni, s cveticami okrašeni klobuk in poprosil babico drobiža, je pristopila mati in mu vrgla nekaj krajcarjev vanj. „Zeleni Jurij“ je bil zadovoljen in še enkrat se je zasukal ter želel srečno in veselo pomlad, posebno pa dobri babici, potem pa je z velikim truščem odplesal iz sobe . . . Otroci so šli seveda vsi za njim. Babica je zrla za njimi, in tedaj ji je kanila svetla solza na zgubano lice in razjokala se je kakor otrok . . .

Mati je pristopila k nji ter jo objela. „Ah, mati, ljuba mati! Zakaj jokate? Mati! . . .“

Babica pa je molčala in jokala neprenehoma . . .

* * *

Krasen dan je bil, ko se je napravljal cerkovnik iz Drage v vas, da bi si nakupil nekaj stvari. Oprtal si je koš, vzel palico ter jo mahal po grapavi cesti v dolino. Že je prišel do znamenja, ki je stalo na križpotju, ko mu prisopiha Martinek naproti.

„Ah, stric, stric!“ je kričal v eni sapi, „zvoniti bo treba, zvoniti . . . Ah . . . moj . . . Bog . . .!“ Ustavil se je pa si obrisal potno čelo. „Ježeš, stric,“ je nadaljeval, „Magdičeva babica so izdihnili . . . Umrli so . . .“

„Bog ji bodi milostljiv,“ odvrne cerkovnik in se prekriža, „dobra žena je bila, rad sem jo imel!“

„Ah, in kako lepo je umrla, stric!“ je hitel Martinek, in solze so mu zalile lice, „cvetic smo ji morali prinesiti, in božala jih je in poljubljala . . . Potem je prosila malo vode . . . V dušku jo je izpila. Nato je zopet legla in zrla nepremično v strop. Zavzdihnila je globoko in krčevito stiskala cvetice . . . „Z Bogom, z Bogom, ljuba pomlad!“ je dejala, in mi smo zajokali. Babica pa je zrla v strop, in lahen nasmeh ji je krožil na ustnih . . . In sedaj, stric, sedaj sem prišel k vam in lepo vas prosim, ko bi zvonili za babico! Pomagam vam, kajne, da boste?“

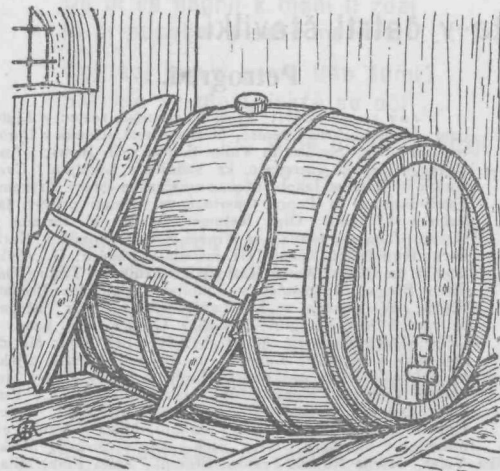
„Bom,“ je dejal cerkovnik in šel z Martinkom nazaj na Drago.

In zvonili so zvonovi gori na Mariji Dragi, zvonili pomladni pozdrav Magdičevi babici . . .



Zastavica v podobah.

Priobčil *Fr. Rojec.*



Rešitev in imena rešilcev priobčimo v prihodnji številki.



Zima beži.

Besede zložil *Borisov*.

Uglasbil *Anton Kosi*.



Sta-ra te-ta zi-ma hi, hi, hi! s hi-tri-mi ko-
Gor-ki juž-ni ve-tri jo po-de iz de-že-le
Vra-ni, čr-ni vra-ni sred goz-dov noč in dan po-
Vra-ni za-kri-či-jo: krah, krah, krah, zi-mo iz-pre-
S hi-tri-mi ko-ra-ki proč be-ži, mi se ji sme-



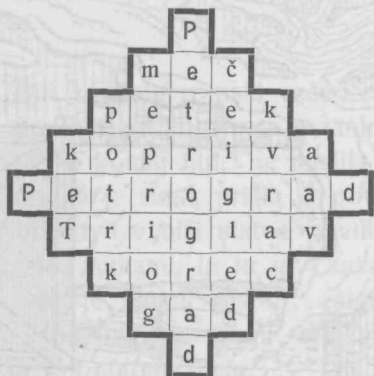
ra-ki proč be-ži. Sta-ra te-ta zi-ma hi, hi, hi,
na-še pre-le-pe. Gor-ki juž-ni ve-tri jo po-de
di-jo jo do-mov. Vra-ni, čr-ni vra-ni sred goz-dov
le-ta v goz-du strah. Vra-ni za-kri-či-jo: krah, krah, krah,
ji-mo hi, hi, hi! S hi-tri-mi ko-ra-ki proč be-ži,



s hi-tri-mi ko-ra-ki proč be-ži, proč be-ži.
iz de-že-le na-še pre-le-pé, pre-le-pé.
noč in dan po-di-jo jo do-mov, jo do-mov.
zi-mo iz-pre-le-ta v goz-du strah, v goz-du strah.
mi se ji sme-ji-mo: hi, hi, hi, hi, hi, hi!

Opomba: Zadnjo kitico morate peti hitreje!

Rešitev demanta v četrti številki.



Petrograd.

Prav so ga rešili: Srečko Ferjančič, realec v Ljubljani; Leopold Armič, realec, Marija Armič, učenka v Ljubljani; Poldka, Sandka in Vidka Samsa v Il. Bistrici; Ana Levec, učenka I. razreda c. kr. vadnice v Ljubljani; Cvet Anton in Rajevca Jakob, učenca meščanske šole v Krškem; Fanči Bajtova in Pepca Obermanova, učenki pri Sv. Jakobu v Ljubljani; Olga Kalingar, učenka V. razreda v Kranju; Tonček, Stanko in Franci Svetina, dijaki v Mariboru; Ivan Ozbič, učenec III. razreda v Planini; G. Vovk, učenka na Bledu; Anica Maslo v Ricmanju pri Trstu; Vladimir Bregar, drugošolec v Ljubljani; Stanislav Bregar, učenec IV. razreda v Ljubljani; Milan Bregar, učenec II. razr. v Koprski gori; Vekoslav Čander, org. kand. v Celju; Davo Čander, učenec v Zibiki pri Celju; Marica Debenjak v Materiji; Ludovik in Rajko Lederhas, dijaka v Ljubljani; Jelica in Danica Marolt, učenki pri Sv. Jakobu v Ljubljani; Kozak Josip, dijak III. b. I. d. g.; Vladimir Dolenc, učenec II. razr. v Škofji Loki; Anica Crobath, učenka IV. razreda v Kranju; Maks Kovačič, gimnazijec v Mariboru; Ivica Šteh, Anuša Strnad, Minka Vider, Marija Novak, Franica Brodnik, Anka Fink, Milan

Stržaj, Marica Nučič, Mici Škrjanc, Nežica Jerič, Urška Starc, Joško Adamič, Slavko Podržaj, Antek Bahovec, učenke in učenci višje skupine na Kopanju; Mara Ivanovna Tavčar, učiteljica in Slavinka Kvedrova v Kopanju; Marta Reich, učenka IV. a razr. pri Sv. Jakobu v Ljubljani; Stanko Sajovic, četrtošolec v Kranju; Hela Pučnik, učenka V. razr. v Kranju; Halka Pirc, Boris Pirc, učenec I. razr., Metod Pirc, učenec III. razr., Zdenka Pirc, učenka V. razr. v Kranju; Hena in Stana Kraigher, učenki V. razr. v Postojni; Petrič Marko, Kunstelj Anton, Crlah Jožef, Urška Kirchmajer, Puci Janez, Kirchmajer Jakob, Cuznar Jožef, Petrič Neža, Stojan Frančišek, učenci in učenke II. razr. v Ratečah; Vera Flis, učenka III. razr. na Vrhniki.

(Dalje prih.)